

Bruxelles, den 20.3.2019
COM(2019) 145 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD OG RÅDET**

18. statusrapport om indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion

{SWD(2019) 140 final}

I. INDLEDNING

Dette er den 18. statusrapport om de yderligere fremskridt, der er gjort med indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion. Rapporten beskriver udviklingen på to hovedområder: bekæmpelse af terrorisme og organiseret kriminalitet og de midler, der støtter dem, samt styrkelse af vores forsvar og opbygning af modstandsdygtighed over for disse trusler.

Forud for valget til Europa-Parlamentet i maj 2019 understreger denne rapport det vigtige arbejde, der på flere planer udføres for at håndtere og forebygge cybertrusler og desinformation i forbindelse med valget. Som reaktion på Det Europæiske Råds opfordring til at træffe foranstaltninger, der skal beskytte Unionens demokratiske systemer og bekæmpe desinformation i tiden op til det kommende valg, har Unionen gjort betydelige fremskridt mod en mere koordineret indsats for at sikre modstandsdygtige valgprocesser. I lyset af den korte frist til at sikre Unionens beredskab, før de europæiske vælgere i maj 2019 skal til stemmeurnerne, opfordrer Kommissionen imidlertid alle involverede parter — statslige myndigheder, politiske partier og navnlig onlineplatforme — til en stærkt intensiveret indsats for at gøre valgprocesserne mere modstandsdygtige over for desinformation. Inden Det Europæiske Råd på sit kommende møde den 21.-22. marts 2019 drøfter de fremskridt, som er gjort på dette område, opfordrer Kommissionen også medlemsstaterne til at styrke deres koordinerede indsats for håndtering af desinformation og beskyttelse af valget til Europa-Parlamentet.

EU er kommet et stort skridt videre hen imod en effektiv og ægte sikkerhedsunion ved at nå til enighed om en række prioriterede lovgivningsinitiativer, der vil øge sikkerheden for alle borgere. Europa-Parlamentet og Rådet er i løbet af de seneste måneder¹ nået til enighed om interoperabilitet mellem EU's informationssystemer for sikkerhed, grænse- og migrationsforvaltning samt om nye EU-regler, der kan begrænse terroristernes og de kriminelles råderum, så de får sværere ved at få adgang til udgangsstoffer til eksplosivstoffer, finansiere deres aktiviteter og rejse upåagtet. Ved at være nået til enighed om 15 af de 22 lovgivningsinitiativer, som Kommissionen har fremsat i sikkerhedsunionen (se listen over samtlige initiativer vedrørende sikkerhedsunionen i *bilag I*) skaber EU resultater på et område, der udgør en fælles prioritet for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen².

Der er imidlertid behov for en yderligere indsats. Europa-Parlamentet og Rådet er inden for det nuværende lovgivningsmandat især nødt til at tage hånd om den presserende trussel, som terrorrelateret onlineindhold udgør, ved at nå til enighed om Kommissionens forslag. Europa-Parlamentet og Rådet skal også nå til enighed om Kommissionens forslag vedrørende en styrket europæisk grænse- og kystvagt, der skal forbedre sikkerheden gennem øget beskyttelse af EU's ydre grænser.

De tragiske begivenheder i Christchurch i New Zealand den 15. marts 2019 vidner om, at terrortruslen stadig er reel og overhængende, uanset om den næres af højreekstremisme eller andre ekstremistiske ideologier. De problemer, man er stødt på i forsøget på at fjerne livestreamet indhold fra internetplatforme og forhindre, at det dukker op igen, er med til at

¹ Resultaterne bygger på tidligere fremskridt i indsatsen hen imod en effektiv og ægte sikkerhedsunion. Se tidligere statusrapporter om sikkerhedsunionen for et fuldstændigt overblik: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-security/legislative-documents_en.

² Se den fælles erklæring om EU's lovgivningsmæssige prioriteter for 2018-19: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/joint-declaration-eu-legislative-priorities-2018-19_en.pdf.

understrege betydningen af Kommissionens forslag om terrorrelateret onlineindhold. Det er afgørende, at Europa-Parlamentet og Rådet vedtager de foreslåede regler for fjernelse af terrorrelateret onlineindhold så hurtigt som muligt. Lige så vigtigt for bekæmpelsen af terrorisme af enhver art er det, at alle medlemsstaterne, især som reaktion på terrorangreb i Europa, gennemfører den vedtagne EU-lovgivning fuldt ud, navnlig direktiverne om bekæmpelse af terrorisme og om kontrol med erhvervelse og besiddelse af skydevåben, for at begrænse terroristernes og de kriminelles råderum. Kommissionen har derudover i sin bekæmpelse af ekstremisme truffet relevante foranstaltninger mod ulovlig hadefuldt tale online, had mod muslimer samt antisemitisme.

Denne rapport omhandler også de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af andre prioriterede sikkerhedsforanstaltninger, navnlig foranstaltninger, der skal understøtte beskyttelsen af offentlige steder. Det er yderst vigtigt at gennemføre de vedtagne foranstaltninger fuldstændigt og korrekt for at være sikker på at høste de fulde fordele ved en effektiv og ægte sikkerhedsunion. Kommissionen støtter aktivt medlemsstaterne, bl.a. gennem finansiering og ved at fremme udveksling af god praksis. Kommissionen vil også om nødvendigt gøre fuld brug af sine traktatmæssige beføjelser til at håndhæve EU-lovgivningen, herunder eventuelt indlede traktatbrudssager.

Baggrunden for denne rapport er, at vi den 11. marts 2019 markerer den 15. europæiske mindededag for ofrene for terrorisme 15 år efter bombeattentaterne i Madrid den 11. marts 2004 og 3 år efter de dødelige angreb i Bruxelles og Zaventem den 22. marts 2016. En vigtig del af indsatsen for at opnå en effektiv og ægte sikkerhedsunion er at yde støtte til ofrene for terrorangreb. Kommissionen vedtog den 31. januar 2019 en afgørelse om at finansiere pilotprojektet "Oprettelse af et EU-ekspertisecenter for ofre for terrorisme"³ for at optrappe denne støtte yderligere. EU's ekspertisecenter vil fungere som et videnscenter og en platform for fagfolk, der beskæftiger sig med ofre for terrorisme.

Kommissionen hilser Europa-Parlamentets rapport om resultater og henstillinger fra Det Særlige Udvalg om Terrorismen⁴ velkommen som et værdifuldt bidrag til den fælles indsats hen imod en effektiv og ægte sikkerhedsunion.

II. REALISERING AF LOVGIVNINGSMÆSSIGE PRIORITETER

1. Stærkere og mere intelligente informationssystemer for sikkerhed og grænse- og migrationsforvaltning

Informationsudveksling er en central del af EU's støtte til de nationale myndigheder i deres bekæmpelse af terrorisme og grov kriminalitet. Interoperabiliteten mellem EU-omspændende informationssystemer udgør i den henseende en markant ændring af den måde, hvorpå data stilles til rådighed for de nationale myndigheder, så det sikres, at dataene er nøjagtige og fuldstændige. Europa-Parlamentet og Rådet er nået til politisk enighed om de tilknyttede prioriterede lovgivningsforslag med henblik på at opnå **interoperabilitet mellem EU's informationssystemer** for sikkerhed, grænse- og migrationsforvaltning⁵. De foreslåede

³ C(2019) 636 af 31.1.2019.

⁴ Europa-Parlamentets beslutning af 12. december 2018 om resultater og henstillinger fra Det Særlige Udvalg om Terrorismen (2018/2044(INI)).

⁵ COM(2017) 793 final af 12.12.2017, COM(2017) 794 final af 12.12.2017, COM(2018) 478 final af 13.6.2018 og COM(2018) 480 final af 13.6.2018. Den politiske enighed, som blev opnået den 5. februar

foranstaltninger vil resultere i et mere intelligent og målrettet samarbejde mellem EU's informationssystemer, samtidig med at de grundlæggende rettigheder overholdes fuldt ud. Gennem optimal udnyttelse af de eksisterende data vil interoperabiliteten lukke informationshuller og blinde vinkler ved at bidrage til at opdage personer med flere identiteter og bekæmpe identitetssvig. Når Europa-Parlamentet og Rådet har vedtaget de nye regler formelt, vil Kommissionen stå klar til at støtte medlemsstaterne med at gennemføre dem. Det er nødvendigt med et tæt samarbejde med EU-agenturerne, alle medlemsstaterne og de associerede Schengenlande for at indfri det ambitiøse mål om fuld interoperabilitet mellem EU's informationssystemer for sikkerhed, grænse- og migrationsforvaltning inden udgangen af 2020. Med henblik på at iværksætte en effektiv samordning i den forbindelse blev den første workshop med medlemsstaternes eksperter afholdt den 5. marts 2019.

På nuværende tidspunkt vil den kommende struktur af interoperable EU-informationssystemer omfatte det styrkede **Schengeninformationssystem**⁶, det eksisterende **visuminformationssystem**⁷, den nyligt aftalte udvidelse af **det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre**⁸ til tredjelandstatsborgere, EU's nyetablerede **ind- og udrejsesystem**⁹ og **det europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS)**¹⁰.

Som led i den tekniske gennemførelse af det europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse fremsatte Kommissionen den 7. januar 2019 et forslag om tekniske ændringer af den pågældende forordning¹¹. De foreslåede ændringer vedrører retsakterne i de EU-informationssystemer, som vil indgå i søgninger foretaget i det europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse som led i vurderingen af sikkerhedsrisikoen og risikoen for irregulær migration i forbindelse med tredjelandstatsborgere, der er fritaget for visumpligt, før deres indrejse i Schengenområdet. De foreslåede ændringer er nødvendige for fuldt ud at oprette det europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse. Kommissionen opfordrer Europa-Parlamentet og Rådet til at fremskynde deres arbejde med de tekniske ændringer for snarest muligt at nå til enighed, således at det europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse kan gennemføres hurtigt og rettidigt og være operationelt i begyndelsen af 2021.

I maj 2018 fremsatte Kommissionen et forslag om at **styrke det eksisterende visuminformationssystem**¹², så det er muligt at foretage en grundigere baggrundskontrol af visumansøgere og lukke informationshuller gennem en bedre informationsudveksling mellem medlemsstaterne. Rådet vedtog sit forhandlingsmandat den 19. december 2018, og den 13. marts 2019 vedtog Europa-Parlamentet sin betænkning om forslaget og afsluttede dermed sin

2019, blev godkendt af Rådets Faste Repræsentanternes Komité den 13. februar 2019 og af Europa-Parlamentets Udvalg om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender den 19. februar 2019.

⁶ Forordning (EU) 2018/1860 af 28.11.2018, forordning (EU) 2018/1861 af 28.11.2018 og forordning (EU) 2018/1862 af 28.11.2018.

⁷ Forordning (EF) nr. 767/2008 af 9.7.2008.

⁸ Europa-Parlamentet og Rådet nåede den 11. december 2018 til politisk enighed om dette prioriterede forslag (COM(2017) 344 final af 29.6.2017). Rådets Faste Repræsentanternes Komité tilsluttede sig denne enighed den 19. december 2018. Europa-Parlamentets plenarforsamling bekræftede sit samtykke den 11. marts 2019.

⁹ Forordning (EU) 2017/2226 af 30.11.2017.

¹⁰ Forordning (EU) 2018/1240 af 12.9.2018 og forordning (EU) 2018/1241 af 12.9.2018.

¹¹ COM(2019) 4 final af 7.1.2019.

¹² COM(2018) 302 final af 16.5.2018.

førstebehandling. Kommissionen opfordrer til, at der hurtigt indledes forhandlinger mellem Europa-Parlamentet og Rådet i Europa-Parlamentets næste valgperiode.

Kommissionen foreslog i maj 2016 at udvide anvendelsesområdet for **Eurodac**¹³ til ikke kun at omfatte identificering af asylansøgere, men også af tredjelandsstatsborgere, der opholder sig ulovligt i EU, og af personer, der rejser ind i EU på irregulær vis. I overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner fra december 2018¹⁴ og Kommissionens meddelelse af 6. marts 2019 om status for gennemførelsen af den europæiske dagsorden for migration¹⁵ opfordrer Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet til hurtigst muligt at vedtage forslaget. Vedtagelsen af dette lovgivningsforslag gør det muligt at lade Eurodac indgå i den kommende struktur af interoperable EU-informationssystemer og således integrere vigtige oplysninger om tredjelandsstatsborgere, der opholder sig ulovligt, og om personer, der er rejst ind i EU på irregulær vis.

For at styrke EU's informationssystemer for sikkerhed og grænse- og migrationsforvaltning opfordrer Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet til:

- at vedtage lovgivningsforslaget om **Eurodac**, hvor man er tæt på at nå til enighed, inden valget til Europa-Parlamentet. (*Prioritet i den fælles erklæring*)
- at fremskynde deres arbejde med henblik på hurtigt at nå til enighed om de foreslåede tekniske ændringer, der er nødvendige for at oprette **det europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse**.

2. Øget sikkerhed gennem styrket forvaltning af de ydre grænser

En stærk beskyttelse af de ydre grænser er en forudsætning for sikkerhed i området med fri bevægelighed uden kontrol ved de indre grænser. Dette er en opgave for medlemsstaterne, som både i egen og i alles fælles interesse skal sikre forvaltningen af deres ydre grænser med hjælp fra **den europæiske grænse- og kystvagt**. Som reaktion på Det Europæiske Råds konklusioner fra juni 2018¹⁶ foreslog Kommissionen i september 2018 at øge den europæiske grænse- og kystvagts kapacitet¹⁷. Derved vil agenturet nå op på et nyt operationelt plan med et stående korps på 10 000 grænsevagter med udøvende beføjelser og eget udstyr, samtidig med at medlemsstaternes suverænitet og grundlæggende rettigheder overholdes fuldt ud.

Det lovgivningsmæssige arbejde vedrørende forslaget skrider godt frem, og forhandlingerne mellem Europa-Parlamentet og Rådet er gået ind i den afgørende fase. Europa-Parlamentet vedtog sit forhandlingsmandat den 11. februar 2019, mens Rådet fik sit mandat den 20. februar 2019. Der blev afholdt to treparts møder den 27. februar 2019 og den 12. marts 2019. Kommissionen er tilfreds med og støtter de fremskridt, der er gjort med hensyn til denne prioriterede sag, idet de viser, at samtlige institutioner er fast besluttet på at vedtage dette forslag inden valget til Europa-Parlamentet i 2019.

For at styrke sikkerheden gennem bedre forvaltning af de ydre grænser opfordrer Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet til:

¹³ COM(2016) 272 final af 4.5.2016.

¹⁴ <https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2018/12/14/european-council-conclusions-13-14-december-2018/>.

¹⁵ COM(2019) 126 final af 6.3.2019.

¹⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/35936/28-euco-final-conclusions-en.pdf>.

¹⁷ COM(2018) 631 final af 12.9.2018.

- at vedtage lovgivningsforslaget om styrkelse af **den europæiske grænse- og kystvagt** i løbet af Europa-Parlamentets nuværende valgperiode. (*Initiativ i talen om Unionens tilstand 2018*)

3. Forebyggelse af radikaliserings

Håndtering af terrorrelateret onlineindhold er fortsat en central udfordring i forbindelse med bekæmpelse af terrorisme og forebyggelse af radikaliserings. Indhold af denne type har spillet en rolle i de fleste angreb på europæisk jord de seneste to år, uanset om det drejer sig om tilskyndelse til at udføre et angreb, instruktioner i at udføre det eller forherligelse af dets dødbringende resultat. For at imødegå den tydelige og overhængende fare, som dette indhold er forbundet med, blev kommissionsformand Jean-Claude Junckers tale om Unionens tilstand i 2018 ledsaget af et forslag¹⁸ til forordning om **terrorrelateret onlineindhold**, hvori der fastlægges en retlig ramme, der skal forebygge misbrug af hostingtjenester til udbredelse af terrorrelateret indhold på nettet. Det er afgørende, at de kommende regler ud over at garantere ytringsfriheden og andre grundlæggende rettigheder fuldt ud muliggør effektive foranstaltninger til at fjerne terrorrelateret onlineindhold så hurtigt som muligt, eftersom omfanget af de potentielle skader forårsaget af dette indhold vokser for hver time, det er tilgængeligt på nettet.

Rådet vedtog sit forhandlingsmandat i december 2018, mens arbejdet i Europa-Parlamentet stadig er i gang og forhåbentlig gør Parlamentet i stand til at vedtage sit forhandlingsmandat i løbet af marts 2019¹⁹. Kommissionen opfordrer Europa-Parlamentet og Rådet til at nå til enighed om den foreslåede lovgivning i Europa-Parlamentets nuværende valgperiode, da det er absolut nødvendigt med en EU-lovramme for fjernelse af terrorrelateret onlineindhold med klare regler og garantier.

Sideløbende hermed bistår Kommissionen fortsat medlemsstaterne med at **forebygge radikaliserings**. En særlig EU-samarbejdsmekanisme, der samler nationale repræsentanter, er med til at sikre, at EU-støtten opfylder medlemsstaternes behov²⁰. De seneste eksempler omfatter en konference om "EU's byer mod radikaliserings", der blev afholdt den 26. februar 2019 i fællesskab med Regionsudvalget. Den 13. marts 2019 arrangerede Kommissionen et ekspertmøde med nationale politiske beslutningstagere for at udpege praktiske skridt til yderligere støtte af kriminalforsorgen. Resultatet af dette arbejde vil indgå i en manual, som netværket til bevidstgørelse omkring radikaliserings udarbejder om rehabilitering og reintegration af terrorister, hjemvendte fremmedkrigere og personer, som er blevet radikaliseret i fængslet (se også afsnit IV.4 om den eksterne dimension).

For at forebygge radikaliserings opfordrer Kommissionen Europa-Parlamentet til:

- at prioritere vedtagelsen af sit forhandlingsmandat vedrørende lovgivningsforslaget om at forebygge udbredelsen af **terrorrelateret onlineindhold**, så Europa-Parlamentet og Rådet

¹⁸ COM(2018) 640 final af 12.9.2018.

¹⁹ Europa-Parlamentets Udvalg om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse vedtog sin udtalelse den 4. marts 2019. Europa-Parlamentets Kultur- og Uddannelsesudvalg vedtog sin betænkning den 11. marts 2019. Europa-Parlamentets Udvalg om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender forventes at vedtage sin betænkning den 21. marts 2019.

²⁰ Medlemsstaternes behov for at forebygge radikaliserings er for første gang blevet kortlagt i de såkaldte strategiske retningslinjer for EU's forebyggende foranstaltninger for 2019. De strategiske retningslinjer findes her: http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3626&news=1&mod_groups=1&month=08&year=2018&Lang=DA.

kan nå til enighed om lovgivningen i løbet af Europa-Parlamentets nuværende valgperiode. (*Initiativ i talen om Unionens tilstand 2018*)

4. Forbedring af cybersikkerheden

Der ses i 2018 stadig flere klassiske cybertrusler mod systemer og data, herunder en stigende aktivitet fra ondsindede aktører rettet mod en bred vifte af mål og ofre. Bekæmpelse af cyberkriminalitet og styrkelse af cybersikkerheden er derfor fortsat blandt prioriteterne i EU's indsats. EU har gjort konkrete fremskridt hen imod en øget cybersikkerhed ved at gennemføre foranstaltningerne i den fælles meddelelse fra september 2017²¹ "Modstandsdygtighed, afskrækkelse og forsvar: opbygning af en stærk cybersikkerhed for EU".

Den 12. marts 2019 bekræftede Europa-Parlamentets plenarforsamling den politiske enighed, der var opnået mellem Europa-Parlamentet og Rådet om forordningen om **cybersikkerhed**. Forordningen, der forventes at træde i kraft i maj 2019, vil øge cybersikkerhedskapaciteten samt medlemsstaternes og virksomhedernes beredskab. Med forordningen om cybersikkerhed etableres en EU-ramme for cybersikkerhedscertificering af IKT-produkter, -systemer og -tjenester. Den vil også forbedre samarbejdet og samordningen på tværs af medlemsstaterne og EU's institutioner, agenturer og organer, navnlig det omdøbte EU-agentur for cybersikkerhed.

Der er imidlertid behov for yderligere fremskridt med hensyn til Kommissionens forslag fra september 2018 om et **europæisk industri-, teknologi- og forskningskompetencecenter for cybersikkerhed og netværket af nationale koordinationscentre**²². Forslaget har til formål at styrke den teknologiske og industrielle kapacitet på cybersikkerhedsområdet og øge konkurrenceevnen i EU's cybersikkerhedsindustri. Europa-Parlamentet og Rådet vedtog deres forhandlingsmandater den 13. marts 2019. Det første treparts-møde fandt ligeledes sted den 13. marts 2019. Kommissionen opfordrer Europa-Parlamentet og Rådet til hurtigt at opnå enighed om den foreslåede lovgivning.

EU er nået langt med hensyn til en yderligere operationalisering af **EU's fælles diplomatiske reaktion på ondsindede cyberaktiviteter** (den "cyberdiplomatiske værktøjskasse") som reaktion på Det Europæiske Råds opfordring²³ til at fortsætte arbejdet med at oprette en kapacitet til at reagere på og afskrække fra cyberangreb gennem EU's restriktive foranstaltninger. Den 8. marts 2019 forelagde Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik et fælles forslag til Rådets forordning om restriktive foranstaltninger til bekæmpelse af cyberangreb, der truer Unionen eller dens medlemsstater. Kommissionen og den højtstående repræsentant opfordrer til en hurtig vedtagelse af dette forslag med henblik på at gøre Unionen mere modstandsdygtig over for cyberangreb.

For at styrke cybersikkerheden opfordrer Kommissionen og den højtstående repræsentant Rådet til:

- at vedtage Rådets forordning om **restriktive foranstaltninger til bekæmpelse af cyberangreb**, der truer Unionen eller dens medlemsstater.

²¹ JOIN(2017) 450 final af 13.9.2017.

²² COM(2018) 630 final af 12.9.2018.

²³ Se Det Europæiske Råds konklusioner fra juni og oktober 2018.

5. Begrænsning af terroristernes råderum

EU har taget yderligere skridt til at fratage terrorister og kriminelle midlerne til at udføre deres handlinger ved at gøre det sværere for dem at få adgang til udgangsstoffer til eksplosivstoffer, at finansiere deres aktiviteter og at rejse upåagtet.

Den 14. februar 2019 nåede Europa-Parlamentet og Rådet til politisk enighed om den foreslåede forordning om **begrænsning af markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer**²⁴. Når forordningen er trådt i kraft, vil den forbedre den gældende lovramme betydeligt ved at begrænse adgangen til farlige udgangsstoffer til eksplosivstoffer, som kan misbruges til at konstruere hjemmelavede bomber. Forordningen vil afhjælpe sikkerhedsmangler ved hjælp af foranstaltninger som f.eks. at forbyde flere kemikalier, udføre obligatorisk kontrol af strafferegistre for de personer, der ansøger om tilladelse til at købe stoffer, som er underlagt begrænsninger, og præcisere, at de regler, der gælder for økonomiske aktører, også gælder for onlinevirksomheder.

Som led i bekæmpelsen af finansiering af terrorisme nåede Europa-Parlamentet og Rådet desuden til enighed om det foreslåede direktiv, der skal **lette brugen af finansielle og andre oplysninger** med henblik på forebyggelse, afsløring, efterforskning eller retsforfølgning af alvorlige strafbare handlinger²⁵. Når direktivet er formelt vedtaget og gennemført, vil det give de udpegede retshåndhævende myndigheder og kontorer for inddrivelse af aktiver direkte adgang til bankkontooplysninger i nationale centrale bankkontoregistre. Direktivet vil også styrke samarbejdet mellem de nationale finansielle efterretningsenheder og de retshåndhævende myndigheder samt lette Europols adgang til finansielle oplysninger.

Kommissionen vil på det grundlag overveje samarbejdet mellem de enkelte medlemsstaters finansielle efterretningsenheder yderligere, herunder i den kommende rapport om samarbejdet mellem de finansielle efterretningsenheder som fastsat i det femte direktiv om bekæmpelse af hvidvask af penge²⁶. Som yderligere krævet i det femte direktiv om bekæmpelse af hvidvask af penge er Kommissionen desuden i færd med at vurdere aspekterne ved den mulige sammenkobling af nationale centrale bankkontoregistre og systemer for dataudtræk i EU. Kommissionen er også ved at analysere ikkedomsbaserede konfiskationsforanstaltninger i Unionen. Endelig vil Kommissionen som svar på en opfordring fra Europa-Parlamentet²⁷ fortsat vurdere, hvor nødvendigt, teknisk gennemførligt og forholdsmæssigt det er med yderligere foranstaltninger til at spore finansieringen af terrorisme i EU.

Som led i arbejdet med at få bugt med dokumentfalsk nåede Europa-Parlamentet og Rådet den 19. februar 2019 til foreløbig enighed om den foreslåede forordning om styrkelse af

²⁴ COM(2018) 209 final af 17.4.2018.

²⁵ Europa-Parlamentet og Rådet nåede til politisk enighed om Kommissionens forslag den 12. februar 2019 (COM(2018) 213 final af 17.4.2018). Dette blev godkendt af Rådets Faste Repræsentanternes Komité den 20. februar 2019 og af Europa-Parlamentets Udvalg om Borgernes Rettigheder og Retlige og Andre Anliggender den 26. februar 2019.

²⁶ Ved artikel 65, stk. 2, i direktiv (EU) 2018/843 af 19.6.2018 fastsættes det, at Kommissionen senest den 1. juni 2019 skal vurdere rammerne for finansielle efterretningsenheders samarbejde med tredjelande og hindringer og muligheder for at styrke samarbejdet mellem de finansielle efterretningsenheder i Unionen, herunder muligheden for at oprette en koordinerings- og støttemekanisme.

²⁷ Europa-Parlamentets Særlige Udvalg om Terrorismen opfordrede i sin endelige rapport, der blev vedtaget i december 2018, til oprettelse af et EU-system til sporing af finansiering af terrorisme for transaktioner foretaget af personer med forbindelse til terrorisme og finansieringen heraf, der foretages inden for det fælles eurobetalingsområde.

sikkerheden ved unionsborgeres identitetskort og opholdsdokumenter²⁸, så de ikke kan misbruges af kriminelle og terrorister. Europa-Parlamentets Udvalg om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender bekræftede enigheden den 11. marts 2019. Når forordningen er vedtaget, vil der blive indført minimumskrav til sikkerhedselementer i identitetskort, herunder biometriske identifikatorer (ansigtsbillede og to fingeraftryk) på en kontaktløs chip. Dette vil forbedre sikkerheden ved nationale ID-kort og opholdsdokumenter betydeligt og gøre det vanskeligere for terrorister og andre kriminelle at misbruge eller forfalske disse dokumenter for at komme ind i eller bevæge sig videre inden for EU. Sikrere identitetsdokumenter vil bidrage til en styrket forvaltning af EU's ydre grænser. Sikrere og mere pålidelige dokumenter vil samtidig gøre det lettere for EU-borgerne at udøve deres ret til fri bevægelighed.

Der er imidlertid behov for at gå videre med Kommissionens forslag fra april 2018 om **adgang til elektronisk bevismateriale**, eftersom mere end halvdelen af al strafferetlig efterforskning i dag omfatter en grænseoverskridende anmodning om adgang til elektroniske beviser²⁹. Rådet vedtog sit forhandlingsmandat om forslag til en forordning³⁰, der skal forbedre den grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale i strafferetlig efterforskning, og til et direktiv³¹ om harmoniserede regler for udpegning af retlige repræsentanter med henblik på indsamling af bevismateriale i straffesager. Europa-Parlamentet har dog kun opnået meget begrænsede fremskridt med hensyn til forslagene, siden Kommissionen vedtog dem i april 2018. I betragtning af, hvor vigtigt det er med effektiv adgang til elektronisk bevismateriale med henblik på retsforfølgning af grænseoverskridende forbrydelser såsom terrorisme eller cyberkriminalitet, opfordrer Kommissionen Europa-Parlamentet til at arbejde videre med dette forslag.

Sideløbende hermed arbejder Kommissionen inden for rammerne af de igangværende forhandlinger om en anden tillægsprotokol til Europarådets Budapestkonvention om IT-kriminalitet og sammen med De Forenede Stater på sine **internationale initiativer vedrørende adgang til elektronisk bevismateriale**. Derfor vedtog Kommissionen den 5. februar 2019 henstillinger³² om forhandlingsmandater vedrørende begge disse internationale initiativer. Rådet drøfter i øjeblikket udkastene til mandater, herunder på mødet i Rådet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. marts 2019. Kommissionen opfordrer Rådet til at vedtage afgørelsen om bemyndigelse til at deltage i forhandlingerne om en anden tillægsprotokol til Europarådets Budapestkonvention om IT-kriminalitet samt afgørelsen om bemyndigelse til at indlede forhandlinger med De Forenede Stater om grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale. Det er vigtigt hurtigt at komme videre med forhandlingerne med henblik på at fremme det internationale samarbejde om udveksling af elektronisk bevismateriale, samtidig med at der sikres overensstemmelse med EU-retten og medlemsstaternes forpligtelser i den forbindelse og under hensyntagen til EU-rettens udviklingsperspektiver.

²⁸ COM(2018) 212 final af 17.4.2018.

²⁹ I ca. 85 % af den strafferetlige efterforskning er der brug for elektronisk bevismateriale, og i to tredjedele af efterforskningen er der behov for at anmode om bevismateriale fra onlinetjenesteudbydere, som er etableret i en anden jurisdiktion. Se konsekvensanalysen, der ledsager lovgivningsforslaget (SWD(2018) 118 final af 17.4.2018).

³⁰ COM(2018) 225 final af 17.4.2018. Rådet vedtog sit forhandlingsmandat vedrørende den foreslåede forordning på mødet for Retlige og Indre Anliggender den 7. december 2018.

³¹ COM(2018) 226 final af 17.4.2018. Rådet vedtog sit forhandlingsmandat vedrørende det foreslåede direktiv på mødet i Rådet (Retlige og Indre Anliggender) den 8. marts 2019.

³² COM(2019) 70 final af 5.2.2019 og COM(2019) 71 final af 5.2.2019.

For at lukke det rum, hvor terrorister opererer, opfordrer Kommissionen:

- **Europa-Parlamentet** til hurtigst muligt at vedtage sit forhandlingsmandat vedrørende lovgivningsforslaget om **elektronisk bevismateriale** og indlede trepartsdrøftelser med Rådet snarest. (*Prioritet i den fælles erklæring*)
- **Rådet** til at vedtage afgørelser om bemyndigelse til at deltage i forhandlingerne om en **anden tillægsprotokol til Europarådets Budapestkonvention om IT-kriminalitet** samt bemyndigelse til at indlede **forhandlinger med De Forenede Stater** om grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale.

III. BEKÆMPELSE AF DESINFORMATION OG BESKYTTELSE AF VALGET MOD ANDRE CYBERBASEREDE TRUSLER

Eksterne og interne parter mulighed for at blande sig i offentlige debatter og begå valgsvindler er større end nogensinde før og kan i forbindelse med det kommende valg til Europa-Parlamentet stige yderligere. De mulige konsekvenser, som er underminering og svækkelse af de demokratiske institutioner, er en alvorlig strategisk trussel, som bliver stadig større. De udgør en vigtig del af de sikkerhedsmæssige udfordringer, som EU står over for i dag på tværs af nationale grænser, og kræver en fælles, grænseoverskridende indsats.

Valgkampen forud for valget til Europa-Parlamentet begynder for alvor i marts. Forud for Det Europæiske Råds møde den 21. og 22. marts 2019 opfordrer Kommissionen medlemsstaterne til at styrke koordineringen og øge udvekslingen af oplysninger for at bekæmpe desinformation og beskytte valget mod cyberbaserede trusler. Medlemsstaterne bør gøre fuld brug af EU's værktøjer og informationskanaler, navnlig det nyoprettede hurtige varslingsystem³³. På grund af bekymring over den aktuelle situation tilskynder Kommissionen desuden onlineplatformene til at optrappe deres indsats i alle medlemsstater og således bidrage til at sikre integriteten af europaparlamentsvalget i maj 2019.

Kommissionen og den højtstående repræsentant bakker op om og tilskynder til disse bestræbelser med fortsatte tiltag på to komplementære indsatsområder for at imødegå cyberbaserede trusler: nemlig ved at bekæmpe desinformation og gøre valgprocesserne mere modstandsdygtige.

1. Tiltag til bekæmpelse af desinformation

Borgernes udsættelse for desinformation i stor skala, herunder misvisende eller direkte falske oplysninger, kan være en alvorlig form for cyberbaseret trussel og er en af de største udfordringer i forbindelse med det kommende valg til Europa-Parlamentet. Kommissionen overvåger nøje gennemførelsen af de tiltag, der omhandles i **Kommissionens meddelelse fra april 2018 om bekæmpelse af desinformation på internettet**³⁴.

Derudover foretager Kommissionen tæt overvågning af de fremskridt, der gøres inden for rammerne af **adfærdskodeksen om desinformation**, som repræsentanter for onlineplatforme,

³³ Som led i den handlingsplan mod desinformation, som Kommissionen og den højtstående repræsentant fremlagde i december 2018 (se nedenfor), vil det hurtige varslingsystem blive et knudepunkt, hvor medlemsstaterne og EU's institutioner og partnere kan koordinere deres indsats og udveksle oplysninger om igangværende desinformationskampagner. Systemet vil udelukkende være baseret på open source-software og ikkeklassificerede oplysninger.

³⁴ COM(2018) 236 final af 26.4.2018, der blev fulgt op af en gennemførelsesrapport (COM(2018) 794 final af 5.12.2018).

førende sociale netværk, annoncører og reklamebranchen underskrev i oktober 2018 (se nedenfor). Kommissionen vil foretage en grundig vurdering af kodeksens første 12-måneders periode. I tilfælde af at gennemførelsen og indvirkningen af adfærdskodeksen viser sig at være utilfredsstillende, kan Kommissionen foreslå yderligere tiltag, herunder af lovgivningsmæssig karakter.

I december 2018 fremlagde Kommissionen og den højtstående repræsentant på grundlag af dette arbejde en **fælles handlingsplan mod desinformation**³⁵ som svar på stats- og regeringschefernes opfordring på Det Europæiske Råds møde i juni 2018 til at beskytte Unionens demokratiske systemer. I handlingsplanen fremhæves Den Russiske Føderations desinformation som den største trussel mod EU ifølge **EU-enheden for analyse og udveksling af oplysninger om hybride trusler**. Den russiske desinformation er systematisk, velfinansieret og ligger på et helt andet niveau end andre landes kampagner. For at tage hånd om den trussel, som desinformation udgør, foreskriver handlingsplanen øgede ressourcetilførsler til bekæmpelsen af desinformation, nærmere bestemt til EU-Udenrigstjenestens **taskforces for strategisk kommunikation**, herunder East StratCom-taskforcen³⁶. I handlingsplanen forventes det også, at der afsættes flere ressourcer til formålet, og der opfordres til en styrket indsats over de næste to år.

I handlingsplanen fremsættes der konkrete foranstaltninger til bekæmpelse af desinformation, herunder oprettelsen af et **system til hurtig varsling**. Med henblik på valget til Europa-Parlamentet blev der i marts 2019 oprettet et system til hurtig varsling mellem EU-institutionerne og medlemsstaterne med det formål at fremme udvekslingen af oplysninger og vurderinger af desinformationskampagner samt give varslinger om desinformationstrusler.

I handlingsplanen lægges der også op til en nøje overvågning af gennemførelsen af ovennævnte adfærdskodeks, som onlineplatformene har underskrevet. Den 29. januar 2019 offentliggjorde Kommissionen de **rapporter, som den havde modtaget fra underskriverne af adfærdskodeksen**, dvs. Google, Facebook, Twitter, Mozilla og de brancheorganisationer, der repræsenterede reklamebranchen. Kommissionen glædede sig over de fremskridt, der var sket, men opfordrede også underskriverne til at intensivere deres indsats op til Europa-Parlamentet i 2019³⁷.

Den 28. februar 2019 offentliggjorde Kommissionen **rapporter fra Facebook, Google og Twitter** om de fremskridt, der er gjort i januar 2019 i forbindelse med deres forpligtelse til at bekæmpe desinformation. Ifølge rapporterne har onlineplatformene ikke forelagt tilstrækkelige oplysninger, der viser, at der rettidigt gennemføres en ny politik og anvendes nye værktøjer, og at der tilføres tilstrækkelige midler i alle medlemsstaterne. Det er tydeligt, at der er plads til forbedring hos samtlige underskrivere³⁸. Kommissionen opfordrer mere specifikt platformene til at sikre gennemsigtighed i de politiske reklamer i alle EU-medlemsstater allerede fra starten af kampagnen forud for europaparlamentsvalget, således at det er muligt at sikre den nødvendige adgang til platformenes data i forbindelse med faktatjek

³⁵ JOIN(2018) 36 final af 5.12.2018.

³⁶ East StratCom-taskforcen har siden sin oprettelse i 2015 katalogiseret, analyseret og sat fokus på næsten 5 000 eksempler på desinformation, som Den Russiske Føderation står bag, afdækket utallige falske historier samt øget kendskabet til og blotlagt de værktøjer og teknikker, der bruges i desinformationskampagner, og synliggjort hensigten med sådanne kampagner.

³⁷ Yderligere oplysninger findes på: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-746_da.htm.

³⁸ Yderligere oplysninger findes på: http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-19-1379_da.htm.

og i videnskabeligt øjemed, samt til at sikre et ordentligt samarbejde mellem platformene og de enkelte medlemsstater gennem kontaktpunkterne i systemet til hurtig varsling.

Kommissionen offentliggør den næste rapport om gennemførelsen af ovennævnte adfærdskodeks den 20. marts 2019.

2. Mere modstandsdygtige valgprocesser

Den 12. september 2018 vedtog Kommissionen en pakke rettet til medlemsstaterne og de europæiske og nationale politiske partier og fonde med foranstaltninger, der skal gøre vores valgsystemer mere cyberrobuste, herunder en henstilling om valgsamarbejdsnetværk, gennemsigtighed på nettet, beskyttelse mod cybersikkerhedshændelser, bekæmpelse af desinformationskampagner, retningslinjer om anvendelsen af EU's databeskyttelseslovgivning³⁹ og en lovændring om strammere regler for finansieringen af europæiske politiske partier.

Europa-Parlamentet glædede sig over pakken i sin beslutning af 28. oktober 2018. Rådet udtrykte samme tilfredshed i sine konklusioner af 19. februar 2019 om sikring af frie og retfærdige valg til Europa-Parlamentet, som afspejler samtlige medlemsstaters tilsagn til en koordineret europæisk tilgang til at beskytte integriteten af det kommende europaparlamentsvalg. Rådet for Retlige og Indre Anliggender drøftede den aktuelle status den 7. marts 2019.

Ændringen af forordningen om **statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde**⁴⁰ gør det muligt at pålægge sanktioner for ulovlig brug af personoplysninger i tilfælde af bevidst forsøg på at påvirke resultatet af valget til Europa-Parlamentet. Efter at der var opnået politisk enighed⁴¹ i januar 2019, godkendte Europa-Parlamentets plenarforsamling ændringsforslaget den 12. marts 2019. Ændringen forventes at træde i kraft inden valget til Europa-Parlamentet i 2019.

Henstillingen om **valgsamarbejdsnetværk, gennemsigtighed på nettet, beskyttelse mod cybersikkerhedshændelser og bekæmpelse af desinformationskampagner i forbindelse med valg til Europa-Parlamentet**⁴² er rettet til medlemsstaterne samt de nationale og europæiske politiske partier og fonde og indeholder konkrete tiltag for de relevante aktører på de pågældende områder. I et forsøg på at gennemføre henstillingen udpegede de nationale valgnetværk de kontaktpunkter, der skal deltage i et **europæisk valgsamarbejdsnetværk**, hvis formål er at give varslinger om trusler, udveksle god praksis mellem de nationale netværk, drøfte fælles løsninger på de konstaterede udfordringer og tilskynde til fælles projekter og øvelser på tværs af de nationale netværk. På netværkets første møde den 21. januar 2019 enedes deltagerne om vigtigheden af en samlet tilgang for at sikre valgets integritet og samtidig bevare en åben demokratisk debat og lige vilkår i valgkampen. Det andet møde i det europæiske valgsamarbejdsnetværk den 27. februar 2019 drejede sig primært om overvågning og håndhævelse på områder af relevans for valget, bl.a. databeskyttelse, medieregulering, retshåndhævelse, gennemsigtighed og sociale medier samt inddragelse af

³⁹ COM(2018) 638 final af 12.9.2018.

⁴⁰ COM(2018) 636 final af 12.9.2018.

⁴¹ Europa-Parlamentet og Rådet nåede til politisk enighed den 16. januar 2018, hvilket blev godkendt af Rådets Faste Repræsentanternes Komité den 25. januar 2019 og af Europa-Parlamentets Udvalg om Konstitutionelle Anliggender den 29. januar 2019.

⁴² C(2018) 5949 final af 12.9.2018.

forskellige interessenter i overvågningsaktiviteterne. Dette er den underliggende grund til, at medlemmerne deltager i en øvelse i cyberrobusthed umiddelbart efter netværkets næste forventede møde den 5. april 2019.

Den 19. februar 2019 tilrettelagde Europa-Parlamentet og Kommissionen i fællesskab en **workshop om "en mere cyberrobust valgafvikling"** med henblik på at gøre valgsystemer og -infrastrukturer sikrere og mere modstandsdygtige over for de stadig voksende cyberbaserede trusler. Medlemsstaternes nationale cybersikkerhedsmyndigheder og Den Europæiske Unions Agentur for Net- og Informationssikkerhed drøftede sammen med onlineplatforme mulige foranstaltninger, herunder navnlig de tiltag, der er presserende og relevante for at sikre integriteten af europaparlamentsvalget i 2019.

EU-institutionerne og medlemsstaterne arbejder også tæt sammen om andre **oplysningsaktiviteter**, der har til formål at beskytte integriteten i afviklingen af valget og inddrage aktører fra den private og offentlige sektor, herunder medier, onlineplatforme og civilsamfundet.

For at tage hånd om desinformation og sikre modstandsdygtige valgprocesser opfordrer Kommissionen og den højtstående repræsentant medlemsstaterne til:

- at sikre hurtig og beslutsom gennemførelse af tiltagene i den **fælles handlingsplan mod desinformation** fra december 2018.

IV. GENNEMFØRELSE AF ANDRE PRIORITEREDE SIKKERHEDSFORANSTALTNINGER

1. Gennemførelse af lovgivningsmæssige foranstaltninger vedrørende sikkerhedsunionen

Det har højeste prioritet at gennemføre de aftalte foranstaltninger fuldstændigt og korrekt for at sikre de fulde fordele ved en effektiv og ægte sikkerhedsunion. Kommissionen støtter aktivt medlemsstaterne, bl.a. gennem finansiering og ved at fremme udveksling af god praksis. Kommissionen vil også om nødvendigt gøre fuld brug af sine traktatmæssige beføjelser til at håndhæve EU-lovgivningen, herunder eventuelt indlede traktatbrudssager.

Med hensyn til gennemførelsen af **EU-direktivet om passagerlisteoplysninger**⁴³ indledte Kommissionen den 19. juli 2018 traktatbrudssager mod 14 medlemsstater for ikke at have meddelt, at de havde vedtaget national lovgivning, der fuldt ud gennemfører direktivet⁴⁴ – et vigtigt redskab til bekæmpelse af terrorisme og grov kriminalitet. Siden da har 9 af disse medlemsstater givet meddelelse om fuldstændig gennemførelse⁴⁵. De medlemsstater, der stadig mangler at gennemføre direktivet fuldt ud, har modtaget begrundede udtalelser (Spanien den 24. januar 2019, Nederlandene og Finland den 7. marts 2019). Sideløbende hermed bistår Kommissionen fortsat alle medlemsstaterne i deres bestræbelser på at færdigudvikle deres systemer for passagerlisteoplysninger, bl.a. ved at fremme udvekslingen af information og god praksis.

⁴³ Direktiv (EU) 2016/681 af 27.4.2016.

⁴⁴ Bulgarien, Cypern, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Luxembourg, Nederlandene, Portugal, Rumænien, Slovenien, Spanien, Tjekkiet og Østrig.

⁴⁵ Bulgarien, Cypern, Estland, Frankrig, Grækenland, Luxembourg, Portugal, Rumænien og Østrig (status pr. 11. marts 2019).

Fristen for gennemførelse af **direktivet om bekæmpelse af terrorisme**⁴⁶ udløb den 8. september 2018. Kommissionen indledte den 22. november 2018 traktatbrudssager mod 16 medlemsstater for ikke at have meddelt, at de havde vedtaget national lovgivning, der fuldt ud gennemfører direktivet. Siden da har 9 af disse medlemsstater givet meddelelse om fuldstændig gennemførelse⁴⁷. Kommissionen opfordrer de resterende 7 medlemsstater til hurtigst muligt at træffe de nødvendige foranstaltninger⁴⁸.

Fristen for gennemførelse af **direktivet om erhvervelse og besiddelse af våben**⁴⁹ udløb den 14. september 2018. Indtil videre har 6 medlemsstater givet meddelelse om fuldstændig gennemførelse⁵⁰, mens 5 medlemsstater har givet meddelelse om delvis gennemførelse⁵¹. 22 medlemsstater⁵², herunder de, som har givet meddelelse om delvis gennemførelse, modtog Kommissionens åbningsskrivelse den 22. november 2018.

Med hensyn til gennemførelsen i national ret af **direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet**⁵³ indledte Kommissionen den 19. juli 2018 traktatbrudssager mod 19 medlemsstater for ikke at have meddelt, at de havde vedtaget national lovgivning, der sikrer en fuldstændig gennemførelse af direktivet⁵⁴. På nuværende tidspunkt har 17 medlemsstater givet meddelelse om fuldstændig gennemførelse, mens 5 medlemsstater har givet meddelelse om delvis gennemførelse⁵⁵. Indtil videre er procedurerne mod 6 medlemsstater nu afsluttet⁵⁶, mens 9 medlemsstater modtog en begrundet udtalelse den 25. januar 2019⁵⁷.

Kommissionen forventes at aflægge rapport om sammenhængen i identifikationen af operatører af væsentlige tjenester senest den 9. maj 2019. Det kan ud fra medlemsstaternes meddelelser konstateres, at **direktivet om sikkerhed i net- og informationssystemer**⁵⁸ er blevet gennemført fuldt ud i 25 medlemsstater og delvist i 1 medlemsstat⁵⁹. I januar 2019

⁴⁶ Direktiv (EU) 2017/541 af 15.3.2017.

⁴⁷ Bulgarien, Cypern, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Luxembourg, Nederlandene, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjekkiet og Østrig har givet meddelelse om gennemførelsen (status pr. 11. marts 2019).

⁴⁸ Belgien, Polen, Rumænien og Slovenien har givet meddelelse om delvis gennemførelse. Cypern, Grækenland og Luxembourg har slet ikke givet nogen meddelelse (status pr. 11. marts 2019).

⁴⁹ Direktiv (EU) 2017/853 af 17.5.2017.

⁵⁰ Danmark, Frankrig, Italien, Kroatien, Malta og Østrig (status pr. 11. marts 2019).

⁵¹ Det Forenede Kongerige, Estland, Litauen, Portugal og Tjekkiet (status pr. 11. marts 2019).

⁵² Belgien, Bulgarien, Cypern, Det Forenede Kongerige, Estland, Finland, Grækenland, Irland, Letland, Litauen, Luxembourg, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland og Ungarn (status pr. 11. marts 2019).

⁵³ Direktiv (EU) 2016/680 af 27.4.2016.

⁵⁴ Belgien, Bulgarien, Cypern, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Kroatien, Letland, Litauen, Luxembourg, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Slovenien, Spanien, Tjekkiet og Ungarn. Kommissionen modtager svar fra medlemsstaterne, herunder meddelelser vedrørende den pågældende lovgivning, som er ved at blive analyseret (status pr. 11. marts 2019).

⁵⁵ Belgien, Det Forenede Kongerige, Estland, Frankrig, Irland, Italien, Kroatien, Litauen, Luxembourg, Polen, Rumænien, Slovakiet, Sverige, Tyskland, Ungarn, Malta og Østrig har givet meddelelse om fuldstændig gennemførelse. Finland, Nederlandene, Portugal, Slovenien og Tjekkiet har givet meddelelse om delvis gennemførelse. Derudover har Danmark fuldført gennemførelsen (status pr. 11. marts 2019). Bulgarien, Cypern, Grækenland, Letland, Nederlandene, Portugal, Slovenien, Spanien og Tjekkiet (status pr. 11. marts 2019).

⁵⁷ Belgien, Frankrig, Kroatien, Litauen, Luxembourg og Ungarn (status pr. 11. marts 2019).

⁵⁸ Direktiv (EU) 2016/1148 af 27.4.2016.

⁵⁹ Bulgarien, Cypern, Danmark, Det Forenede Kongerige, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Irland, Italien, Kroatien, Letland, Litauen, Malta, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet,

afsluttede Kommissionen traktatbrudssager for manglende meddelelse mod 6 medlemsstater⁶⁰. 9 medlemsstater⁶¹ er genstand for en traktatbrudssag for manglende meddelelse om fuldstændig gennemførelse af direktivet. Som led i gennemførelsen af direktivet om sikkerhed i net- og informationssystemer skulle medlemsstaterne senest den 9. november 2018 indsende oplysninger til Kommissionen om de operatører af væsentlige tjenester, som er identificeret på deres respektive territorier. Kommissionen er nu i færd med at vurdere medlemsstaternes oplysninger⁶².

Kommissionen er desuden ved at vurdere gennemførelsen af det **fjerde direktiv om bekæmpelse af hvidvask af penge**⁶³ og arbejder samtidig på at kontrollere, hvorvidt medlemsstaterne gennemfører reglerne. Kommissionen har indledt traktatbrudssager mod alle 28 medlemsstater, idet den har vurderet, at medlemsstaternes indsendte meddelelser ikke repræsenterer en fuldstændig gennemførelse af dette direktiv⁶⁴. Den vil om nødvendigt fortsat gøre brug af sine beføjelser for at sikre fuldstændig gennemførelse af dette direktiv.

Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til hurtigst muligt at træffe de nødvendige foranstaltninger til fuldt ud at gennemføre følgende direktiver i national ret og til at meddele dette til Kommissionen:

- **EU-direktivet om passagerlisteoplysninger**, hvor 3 medlemsstater stadig mangler at give meddelelse om gennemførelse i national ret, og hvor 2 medlemsstater mangler at give endelig meddelelse om gennemførelse⁶⁵
- **direktivet om sikkerhed for net- og informationssystemer**, hvor 2 medlemsstater stadig mangler at give meddelelse om gennemførelse i national ret, og hvor 1 medlemsstat mangler at give endelig meddelelse om gennemførelse⁶⁶
- **direktivet om bekæmpelse af terrorisme**, hvor 3 medlemsstater stadig mangler at give meddelelse om gennemførelse i national ret, og hvor 4 medlemsstater mangler at give endelig meddelelse om gennemførelse⁶⁷
- **direktivet om erhvervelse og besiddelse af våben**, hvor 17 medlemsstater stadig

⁶⁰ Slovenien, Spanien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland og Østrig har givet meddelelse om fuldstændig gennemførelse. Ungarn har givet meddelelse om delvis gennemførelse. Belgien og Luxembourg har ikke givet Kommissionen meddelelse om nationale gennemførelsesforanstaltninger (status pr. 11. marts 2019).

⁶¹ Irland, Frankrig, Kroatien, Nederlandene, Portugal og Spanien (status pr. 11. marts 2019).

⁶² Belgien, Bulgarien, Danmark, Letland, Litauen, Luxembourg, Rumænien, Ungarn og Østrig (status pr. 11. marts 2019).

⁶³ Bulgarien, Cypern, Danmark, Det Forenede Kongerige, Estland, Finland, Frankrig, Irland, Italien, Kroatien, Litauen, Malta, Nederlandene, Polen, Portugal, Slovakiet, Spanien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland og Ungarn (status pr. 11. marts 2019).

⁶⁴ Direktiv (EU) 2015/849 af 20.5.2015.

⁶⁵ Kommissionen har indledt traktatbrudssager mod samtlige medlemsstater for manglende meddelelse om den nationale lovgivning, der fuldt ud gennemfører direktivet, eftersom Kommissionen i sin vurdering konkluderede, at nogle af direktivets bestemmelser ikke var gennemført.

⁶⁶ Finland, Nederlandene og Spanien mangler at give meddelelse om gennemførelse. Slovenien og Tjekkiet har givet meddelelse om delvis gennemførelse, men mangler at give endelig meddelelse om gennemførelse (status pr. 11. marts 2019). Henvisningerne til meddelelse om fuldstændig gennemførelse tager højde for medlemsstaternes erklæringer og berører ikke Kommissionens gennemførelseskontrol.

⁶⁷ Belgien og Luxembourg mangler at give meddelelse om gennemførelse. Ungarn har givet meddelelse om delvis gennemførelse, men mangler at give endelig meddelelse om gennemførelse (status pr. 11. marts 2019).

⁶⁸ Cypern, Grækenland og Luxembourg mangler at give meddelelse om gennemførelse. Belgien, Polen, Rumænien og Slovenien har givet meddelelse om delvis gennemførelse, men mangler at give endelig meddelelse om gennemførelse (status pr. 11. marts 2019).

mangler at give meddelelse om gennemførelse i national ret, og hvor 5 medlemsstater mangler at give endelig meddelelse om gennemførelse⁶⁸

- **direktivet om databeskyttelse på retshåndhævelsesområdet**, hvor 5 medlemsstater stadig mangler at give meddelelse om gennemførelse i national ret, og hvor 5 medlemsstater mangler at give endelig meddelelse om gennemførelse⁶⁹, samt
- **det fjerde direktiv om bekæmpelse af hvidvask af penge**, hvor 1 medlemsstat mangler at give endelig meddelelse om gennemførelse⁷⁰.

2. Beskyttelse af offentlige steder: anbefalet god praksis

Som led i det praktiske arbejde med at forbedre beskyttelsen og modstandsdygtigheden over for terrorisme støtter Kommissionen fortsat medlemsstaterne og deres lokale myndigheder i deres **beskyttelse af offentlige steder**. Arbejdet med at gennemføre handlingsplanen fra oktober 2017 til støtte for beskyttelsen af offentlige steder⁷¹ er koncentreret om at udarbejde og indsamle vejledninger og god praksis. Kommissionen har i det såkaldte aktørforum⁷² i samarbejde med offentlige myndigheder og private aktører i det offentlige rum indkredset god praksis i forbindelse med flere foranstaltninger, som alle aktører og offentlige myndigheder, der er involveret i beskyttelsen af offentlige steder, kan gennemføre for at styrke sikkerheden⁷³. De udgør de grundlæggende trin, der skal ligge til grund for det fremtidige arbejde inden for alle relevante sektorer med henblik på beskyttelsen af offentlige steder (se boksen nedenfor).

God praksis for offentlige myndigheder og private aktører til styrkelse af sikkerheden på offentlige steder

Vurdering og planlægning

- udarbejdelse og gennemførelse af sårbarhedsvurderinger for at påvise potentielle sårbarheder over for interne og eksterne angreb

⁶⁸ Belgien, Bulgarien, Cypern, Finland, Grækenland, Irland, Letland, Luxembourg, Nederlandene, Polen, Rumænien, Slovenien, Slovakiet, Spanien, Sverige, Tyskland og Ungarn mangler at give meddelelse om gennemførelse. Det Forenede Kongerige, Estland, Litauen, Portugal og Tjekkiet har givet meddelelse om delvis gennemførelse, men mangler at give endelig meddelelse om gennemførelse (status pr. 11. marts 2019). Henvisningerne til meddelelse om fuldstændig gennemførelse tager højde for medlemsstaternes erklæringer og berører ikke Kommissionens gennemførelseskontrol.

⁶⁹ Bulgarien, Cypern, Grækenland, Letland og Spanien mangler at give meddelelse om gennemførelse. Finland, Nederlandene, Portugal, Slovenien og Tjekkiet har givet meddelelse om delvis gennemførelse, men mangler at give endelig meddelelse om gennemførelse (status pr. 11. marts 2019).

⁷⁰ Rumænien har indtil videre kun givet meddelelse om delvis gennemførelse og mangler at give endelig meddelelse om gennemførelse. Alle de øvrige medlemsstater har givet meddelelse om fuldstændig gennemførelse. Ifølge Kommissionens vurdering er der imidlertid stadig visse bestemmelser i direktivet, der ikke synes at være fuldt ud gennemført (status pr. 11. marts 2019).

⁷¹ COM(2017) 612 final af 18.10.2017.

⁷² Det offentlig-private aktørforum, der blev oprettet i forbindelse med handlingsplanen fra oktober 2017 til støtte for beskyttelsen af offentlige steder, samler medlemsstaternes politiske beslutningstagere og aktører fra flere forskellige sektorer, såsom tilrettelæggere af store arrangementer og underholdning, hotel- og restaurationsbranchen, indkøbscentre, sports- og kulturfaciliteter og transportknudepunkter.

⁷³ Se mere om eksemplerne på god praksis i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene om "god praksis til støtte for beskyttelsen af offentlige steder" (SWD(2019) 140 af 20.3.2019).

- udarbejdelse og gennemførelse af sikkerhedsplaner for faciliteter eller arrangementer, herunder forberedende foranstaltninger, beredskabs- og genopretningsforanstaltninger, med angivelse af passende sikkerhedsforanstaltninger for de omkringliggende omgivelser. Sikkerhedsforanstaltningerne skal være effektive, diskrete, forholdsmæssige og tilpasset de forskellige miljøer under hensyntagen til deres specifikke funktion
- udpegning og uddannelse af en person, der får ansvar for koordineringen og gennemførelsen af sikkerhedsforanstaltningerne i sikkerhedsplanen, samt
- udarbejdelse og gennemførelse af en krisestyringsplan.

Oplysning og uddannelse

- iværksættelse af offentlige oplysningskampagner om, hvordan man indberetter mistænkelig adfærd og reagerer i tilfælde af et angreb, der bringer faciliteters eller arrangementers sikkerhed i fare
- udarbejdelse og gennemførelse af et internt sikkerhedsprogram for alle ansatte
- udarbejdelse og gennemførelse af et internt oplysningsprogram om insidertrusler, som vil bidrage til at beskytte faciliteter eller arrangementer mod forskellige former for insidertrusler såsom sabotage, kommercielt tyveri eller terrorangreb
- udarbejdelse af grundlæggende sikkerhedsuddannelsesprogrammer for alt personale og gennemførelse af særlige sikkerhedsuddannelser, der er med til at udvikle en sikkerhedskultur i virksomheden. Udarbejdelse af aktiviteter, der motiverer de ansatte til at indføre en forsvarlig sikkerhedspraksis og udvise en høj grad af årvågenhed i forbindelse med sikkerheden, samt
- gennemførelse af jævnlige sikkerhedsøvelser, der kan bidrage til at fastslå beredskabsniveauet i forbindelse med at afværge og reagere på et angreb.

Fysisk beskyttelse

- vurdering af behovet for sikkerhed og fysisk beskyttelse allerede i starten af udformningen af nye faciliteter eller et nyt arrangement
- vurdering af den nødvendige adgangskontrol og de nødvendige barrierer uden at skabe nye sårbarheder, idet adgangskontroller og barrierer ikke bør forårsage risici andre steder og dermed skabe nye mål
- vurdering af den mest hensigtsmæssige detektionsteknologi vedrørende sprængstoffer, skydevåben, blankvåben samt kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare kampmidler.

Samarbejde

- udpegning af kontaktpunkter og præcisering af de respektive roller og ansvarsområder inden for det offentlig-private samarbejde om sikkerhedsspørgsmål (f.eks. mellem aktører, private sikkerhedsfirmaer og retshåndhævende myndigheder) samt vedrørende bedre kommunikation og samarbejde på regelmæssig basis
- etablering af en rettidig dialog og et rettidigt samarbejde baseret på tillid, hvilket muliggør en målrettet udveksling af risiko- og trusseloplysninger mellem de ansvarlige offentlige myndigheder, lokale retshåndhævende myndigheder og den private sektor
- koordinering af indsatsen for at beskytte offentlige steder på lokalt, regionalt og nationalt plan samt kommunikation og udveksling af god praksis på alle planer, herunder på EU-plan, samt
- samarbejde mellem de offentlige myndigheder og aktørerne om at udarbejde offentligt tilgængelige praktiske anbefalinger og vejledninger med hensyn til at opdage, afbøde eller reagere på sikkerhedstrusler.

3. Svagheder ved de digitale infrastrukturer

Robuste IT-systemer er afgørende for at kunne beskytte vores regeringers generelle virke, industriel forskning, ejendomsret, forretningsplaner såvel som vores valg, demokratiske institutioner og egne personoplysninger. Et af de centrale cybersikkerhedsspørgsmål, som får stor opmærksomhed i den offentlige debat rundt om i EU, vedrører femte generation af kommunikationsnet (5G). På det uformelle ministerrådsmøde for telekommunikation i Bukarest den 1. marts 2019 bakkede ministrene op om en koordineret europæisk tilgang til at styrke den digitale modstandsdygtighed i EU i forbindelse med 5G-nettet. 5G-netinfrastrukturen er det grundlag, som den digitale økonomi bygger på. Ud over forbrugertjenester er 5G-teknologien udformet til og forventes at levere tjenesteydelser af kritisk betydning for vertikale sektorer såsom mobilitet, energi og sundhed. 5G-nettet benytter globale standarder, og udstyr og enheder vil blive leveret af en række globale leverandører.

Udrulningen af 5G-nettet hen over de kommende år indebærer en radikal forandring i forhold til det tidligere net. Cloudlagring af data vil gøre det muligt at tilkoble milliarder af enheder, der er tilsluttet tingenes internet, og vil sætte skub i ny innovation inden for kunstig intelligens, hvilket åbner nye muligheder for borgere og virksomheder. Cybersikkerhed er derfor af særlig vigtig betydning, da sårbarheder kan udnyttes og derigennem potentielt forårsage meget alvorlige skader. Eftersom internettet er grænseløst, kan et brud på sikkerheden i én medlemsstat indvirke på sikkerheden i mange andre medlemsstater.

Det er nødvendigt med en fælles EU-tilgang til sikkerheden i 5G-nettet for at beskytte kritisk digital infrastruktur mod potentielle alvorlige sikkerhedsmæssige konsekvenser. Til det formål vil Kommissionen i forlængelse af Det Europæiske Råds møde den 21. og 22. marts 2019 udstede en henstilling om en fælles EU-tilgang til sikkerhedsrisici i forbindelse med 5G-nettet med udgangspunkt i en koordineret risikovurdering og risikohåndteringsforanstaltninger på EU-plan, en ramme for effektivt samarbejde og effektiv udveksling af oplysninger samt fælles EU-situationskendskab vedrørende kritiske kommunikationsnet. Anvendelsen af kvanteteknologi til netsikkerhed og beskyttelse af lagrede data bør indgå i drøftelserne om mulige foranstaltninger⁷⁴.

Den 12. marts 2019 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning om sikkerhedstrusler forbundet med den stigende kinesiske teknologiske tilstedeværelse i EU og mulige foranstaltninger på EU-plan til at mindske dem.

4. Den eksterne dimension

Forhandlingerne mellem EU og Canada om en **revideret passagerlisteaftale** skrider godt frem. Det kommende topmøde mellem EU og Canada i Montreal den 11.-12. april 2019 kan sætte yderligere skub i disse forhandlinger.

Kommissionen samarbejder med de amerikanske myndigheder om at udarbejde den kommende fælles evaluering af **aftalen mellem EU og USA om passagerlisteoplysninger**⁷⁵ i overensstemmelse med bestemmelserne i denne aftale. Arbejdet med den femte fælles evaluering af **aftalen mellem EU og USA om programmet til sporing af finansiering af terrorisme**⁷⁶ er allerede i gang. Den fælles evaluering vil med sin gennemgang af aftalens

⁷⁴ Se også meddelelsen: Det europæiske cloudinitiativ — Opbygning af en konkurrencedygtig data- og vidensøkonomi i Europa (COM(2016) 178 final af 19.4.2016).

⁷⁵ EUT L 215 af 11.8.2012, s. 5.

⁷⁶ EUT L 195 af 27.7.2010, s. 5.

bestemmelser om sikkerhedsforanstaltninger, kontrol og gensidighed også tjene til at vurdere programmets værdi som terrorbekæmpelsesredskab for både EU og USA.

Den aktuelle lokale udvikling i Syrien har medført et øget fokus på debatten om **fremmedkrigere**, der i øjeblikket opholder sig eller tilbageholdes i konfliktområder. EU kan efter anmodning yde bistand til medlemsstaterne, navnlig vedrørende udveksling af oplysninger og støtte til strafferetlig efterforskning, især med henblik på samarbejde gennem Europol og med internationale partnere, samt på grundlag af den ekspertise og gode praksis i forbindelse med rehabilitering og reintegration, der er udviklet inden for rammerne af netværket til bevidstgørelse omkring radikaliserende. EU kan også yde støtte til kapacitetsopbygning i tredjelande, der er særlig berørt af hjemvendte fremmedkrigere. Beslutningen om en eventuel hjemtagelse af fremmedkrigere og deres familier fra konfliktramte områder træffes af de berørte medlemsstater.

Inden for rammerne af **Det Globale Forum for Terrorbekæmpelse** ledede EU og Egypten i fællesskab plenarmødet i arbejdsgruppen for Østafrika i Nairobi den 20. februar 2019 med mange deltagere fra rets- og politisektoren i Somalia, Kenya, Sudan, Uganda, Djibouti, Etiopien, Yemen og Tanzania.

V. KONKLUSION

EU har gjort betydelige fremskridt i den fælles indsats hen imod en effektiv og ægte sikkerhedsunion, idet Europa-Parlamentet og Rådet i løbet af de seneste uger og måneder har vedtaget en række prioriterede lovgivningsinitiativer. Presserende sikkerhedskrav gør det imidlertid nødvendigt at nå et skridt videre inden valget til Europa-Parlamentet i maj 2019. Kommissionen opfordrer navnlig Europa-Parlamentet og Rådet til at indlede forhandlinger om de foreslåede regler for fjernelse af terrorrelateret onlineindhold, så snart Europa-Parlamentet har vedtaget sit forhandlingsmandat, med henblik på at nå til enighed inden for Europa-Parlamentets indeværende mandatperiode. Hvad angår forslaget om at styrke den europæiske grænse- og kystvagt er de allerede indledte trepartsforhandlinger et tegn på, at alle institutionerne har forpligtet sig til at vedtage dette forslag inden valget til Europa-Parlamentet. Kommissionen opfordrer også medlemsstaterne til at gennemføre alle aftalte foranstaltninger i sikkerhedsunionen for at lade den fulde sikkerhedseffekt komme alle borgere til gode.

I lyset af den korte frist til at sikre Unionens beredskab, før de europæiske vælgere skal til stemmeurnerne i maj 2019, opfordrer Kommissionen derudover alle involverede parter til en stærkt intensiveret indsats for at gøre afviklingen af valget mere modstandsdygtig over for desinformation. Forud for Det Europæiske Råds møde den 21. og 22. marts 2019 skal medlemsstaterne styrke koordineringen og øge udvekslingen af oplysninger for at bekæmpe desinformation og beskytte valget mod andre cyberbaserede trusler ved at gøre fuld brug af de værktøjer, EU stiller til rådighed til dette formål. Samtidig er onlineplatformene nødt til at optrappe deres indsats i alle medlemsstater for at hjælpe med at garantere integriteten af europaparlamentsvalget i maj 2019. Kommissionen vil fortsat støtte og tilskynde til denne indsats i de kommende uger og måneder for at værne om integriteten af valget til Europa-Parlamentet.